

Szíveskedjenek megválaszolni, miért juthatott be az EU-nál megtúrt legtöbbször kb. 8000%-kal több növényvédőszer a DMRV Buki szigeti nyersvízkútjába! A vízszennyezésről mellékelem a Dr. Darvas Béla Növényvédelmi Kutatóintézeti professzor bizonyítását. Ő és társai a vízműtől és ÁNTSZ-től független, akkreditált laboratórium által végzett méréseik alapján bizonyították az életveszélyes vízszennyezést. A Verőcei Önkormányzat visszavonta a szakértői megbízásomat amikor Sente Kálmán alpolgármester úrral és Weixl Várhegyi László ny. r. alezredes mérnök természetgyógyász úrral a DMRV-nél vizsgálni kezdtük a vízszennyezés okait. Ezért most Önöktől kérdem: a nyersvízkútba terroristák helyezték a növényvédőszer? Vagy a Duna vízzel került bele? Ha a Duna vízzel, akkor a többi hasonlóan működő nyersvízkútba is bekerült? Ha ÁNTSZ és DMRV sem mérték a veszélyes szennyezettséget, akkor a verőcei lakosokat is életrövidíthette! Mit tettek Önök, hogy máskor ne lehessen mérgezően sok növényvédőszer a verőcei ivóvízben?

Code: veroceivizcikk2 IV. évfolyam 20. szám

A tudós válasza

A Vác-környéki ivóvízről

Jelen cikkem a *Dunakanyar Régió*-ban, 2002. október 16-án megjelent „Milyen víz folyt a csapokból?” cikkel kapcsolatos részbeni helyesbítésem és válaszom.

Főfoglalkozású kutató vagyok, de több egyetemen tanítok (Debreceni Egyetem, Szent István Egyetem, ELTE), többek között ökotoxikológiát. MTA doktori minősítésemet biológiából szereztem. Szerkesztésében készül – éppen – az első magyar „Mezőgazdasági ökotoxikológia” című egyetemi tankönyv, amelyben három minisztérium, több egészségügyi és növényvédelmi intézet vezető szakértői írnak fejezeteket. Kémiai és genetikai biztonságunkról szóló ismeretterjesztő könyvem a „Virágot Oikosnak” 2000-ben, a L'HARMATTAN kiadónál jelent meg, s több mint hatszáz szakkikk állításai alapján segít tájékozódni arról, hogy milyen környezet-egészségügyi veszélyt jelentenek a növényvédőszer szerek. Ebbéli tevékenységem országosan ismert.

Tény, hogy 2002. október 9.-én „A rák ellen, az emberért, a holnapért!” Társadalmi Alapítvány felkérésére, Székács Andrással (az MTA doktora, kémia) „Felületi- és nyersvizek növényvédőszer-maradéka és lehetséges ökotoxikológiai következményük” címmel előadást tartottunk Vác-on. Az előadásunk elhangzottan vitatott állításai – ahogyan az elhangzott, illetve a kivetített ábrákon olvasható volt – a következők:

1./ Az 1997-es országos nyersvíz vizsgálatot nem mi, hanem a minisztériumokhoz tartozó egészségügyi és növényvédelmi hálózat munkatársai végezték. Szerzői Kárpáti Z., Györfi L., Csányi M., Károly G. és Krómer I. (lásd *Egészségtudomány* 42: 143-152, 1998). Ebben az olvasható, hogy 1997-ben, a buki-szigeti nyersvíz 5700 ng/l atrazine-t, 3300 ng/l prometryne-t és 300 ng/l diazinon-t tartalmazott. Emlékeztetőül: az EU limit 100 ng/l. Tehát ezeknek az adatoknak a cáfolatával, úgy hogy saját méréseinek eredményeit állítja velük szembe (s nem úgy, hogy neki ilyenek nincsenek) e cikk szerzőihez kell Szepesiné Zimonyi Mária osztályvezetőnek fordulnia. Mellesleg ez a nyersvíz vizsgálat, kiterjedtségét tekintve az eddig publikált legszélesebb körű volt. Az *Egészségtudomány* szakkönyvtárakban hozzáférhető szakmai lap. Olvasása szakembereknek, ha működési területüket érinti talán kötelesség is. Szepesiné kissé indulatosan fogalmazt az illető, hogy valamit is elnagyoltam. Húsz perc állt rendelkezésemre. Gondolom, ha hallotta az előadásomat, akkor utána odajöhetett volna vitatkozni. Vagy nem volt azon jelen, vagy ezt bátoratlanul elmulasztotta.

2./ Az előadásom előtt 2 héttel Székács doktor és munkatársai Vác és Verőce között mintázták meg a kutakat, mindezt a Wedeco munkatársa készséggel segítette. Tette ezt azért is, mivel közöttünk, több évre szóló – egy OMFB pályázatra épülő –

együttműködési szerződés van, amely szerint folyamatosan vízmintákat szolgáltatnak. Mindezt a mintavétel helyén készült képekkel erősíthetjük meg. Az, hogy erről Farkas Vince vezérigazgató nem tud, nem igényli a minősítésem, viszont kivívja csodálkozásom.

3./ Állításaink bírálatában irreleváns, hogy a Dunamenti Regionális Vízmű (DRV) milyen egyéb vízminőségre vonatkozó vizsgálatokat végez. Növényvédőszer-maradékok hiteles vizsgálatára az akkreditált növényvédelmi hálózat laborjai képesek, amelyekkel szinte napi munkakapcsolatban vagyunk. A nyilatkozók ebbéli szakmai kompetenciája viszont számomra kétes értékűek.

4./ Nem szerencsés, ha valaki – mint Zimonyiné – tájékozatlansága ellenére a tájékozottság látszatát kelti. Székács doktor és munkatársai több év alatt nem egy-két kutat mértek, hanem több száz felületi és nyersvíz-minta, többtucat háttanyagra kiterjedő, országos felmérést valósítottak meg. Ha Zimonyiné 70 kútból nem tudta kimutatni az acetochlor-t, az nem jelenti azt, hogy nincs bennük. Inkább azt, hogy acetochlor veszélyére vagy nem fordítottak figyelmet, vagy nem tudják megfelelő érzékenységgel mérni. Figyelmebe ajánlom Károly G., Györfi L. és Ocskó Z. (Növényvédelem 37: 539-545, 2001) cikkét, amely szerint igen kiterjedt, 1994-2000 közötti, felületi vízvizsgálat kapcsán az acetochlor Magyarország második leggyakoribb peszticid szennyezője. Mivel hagyományos tisztítási eljárások alatt ugyanúgy nem bomlik, mint az atrazine, így természetes, hogy a csapvizekben is megjelenik. A nemzetközi szakirodalom rengeteg példával szolgál ezt illetően. Olvasni hasznos.

Ekkor még egy szót sem ejtettünk arról, amit valóban én állítottam, ami ennek a szennyezésnek az egészségügyi konzekvenciáit illeti. Igen, felelősséggel állítom, hogy Iowa után, ahol 2200 ng/l után végeztek visszatekintő epidemiológiai tanulmányokat, Vác környéke is kritikus. Az 1997-ben, nyersvízben mért meghökkenítő mennyiségű triazin-típusú gyomirtószer-szennyezés után minden környezet-egészségügyére adó országban ez következne. Ha a buki-szigeti kutak még üzemelnek az a DMRV súlyos felelőssége, és – sajnos – az ellátási körzetben élő emberek egészségügyi problémája.

A nyilatkozatokkal kapcsolatban azt gondolom, hogy a strucc stratégiája kicsit idejétnült. Végezetül jó hírem van, ha bárki (például Farkas úr vagy Szepesi asszony) valóban kíváncsi az előadásomra, akkor 2002. november 6-án 11.40-kor Salgótarjánban, a Kossuth utca 8-ban újra meghallgathatja, és nyilvánosan vitatkozhat vele. Feltételezem – ha állításait meggondoltnak tartják – találkoznak. Ez azonban még nem a várt megoldás.

DR. DARVAS BÉLA
c. egyetemi tanár

Verőce, 2018. október 20.

Tejfalussy András okl. vill. mérnök, méréstudományi szakértő, megbízás nélküli kárelhárító (Ptk). Magyarország 2621 Verőce Lugosi u. 71.

(Iratjel: verocei-ivoviz-mergezes-181020)

